

— «ὦ ὅχι! δὲν ἐννοῶ ταῦτα μυλαΐδῃ, ἀλλ' ἐὰν σεῖς, — ἐὰν ἐγώ — ἐὰν καὶ οἱ δύο μας εἴχομεν ἓνα σπῆτι θὰ ἤμποροῦμεν καὶ οἱ δύο νὰ τὴν χαιρώμεθα! — ὁ μυλόρδος εἶχεν ἀποκαλυφθῇ καὶ λάβῃ τὴν χεῖρα τῆς μυλαΐδης. Καὶ πῶς ἐγίναν τὰ λοιπὰ ἐγὼ πλεον δὲν γνωρίζω, τοῦτο μόνον ἔμαθον, ὅτι ὁ ἐλθὼν νὰ ποτίσῃ τὰ ἄνθη κηπουρὸς ἔμεινεν ἐμβρόντητος, ἀμα εἶδε τὴν μυλαΐδην εἰς τοὺς βραχίονας ἐνὸς ξένου κυρίου.

«Ἡ μυλαΐδῃ τὸ εἶχε λάβῃ πλεον ἀπόφασιν καὶ ἡ ἰδία λέγει, ὅτι τὸ πρῶτ' ἐκεῖνο ἐν Παρισίῳ, ὅτε ἐζήτησε συγγνώμην παρὰ τοῦ μυλόρδου, εἶχε χάσῃ τὴν καρδίαν της.

«Ἡ ἀπορία τῆς θείας, ἡ ἐκπληξίς τοῦ Στέφενος καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων δὲν μᾶς ἐνδιφέρουν. Οἱ γάμοι τῶν ἐτελέσθησαν πρὸ τῶν Χριστουγέννων καὶ ἔκτοτε ζῶσιν εὐτυχεῖς.

«Τοὺς βλέπετε; Ἐκεῖ τρέχουν εὐτυχεῖς εἰς τὸ φῶς τῶν χρυσῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου!»

ΤΕΛΟΣ

ΠΩΣ ΕΟΡΤΑΖΟΥΣΙ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Α'.

Ἐν Ἀγγλίᾳ

Ἡ εορτὴ τῶν Χριστουγέννων ὀνομάζεται ἐν Ἀγγλίᾳ Christmas day. Κατὰ τὴν νύκτα τῆς 24 Δεκεμβρίου θεωρεῖται κυρίως ὅτι τελευτᾷ τὸ παλαιὸν ἔτος, παρὰ τὴν θέλησιν τῶν Καζαμιῶν, οἵτινες τὴν ἐναρξίν τοῦ ἔτους ὀρίζουσιν εἰς τὴν 1ᾴ Ιανουαρίου. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ εὐχαί, τὰς ὁποίας δαψιλεύουσιν ἀλλαχοῦ ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει, ἀπονέμονται κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων.

Ἐκ πασῶν τῶν ἐκ παλαιᾶς παραδόσεως συνηθειῶν ἡ μόνη διατελοῦσα ἐτι ἐν ἀκμῇ εἰς τὰς μεγαλοπόλεις συνίσταται εἰς τὴν διὰ πρασίνων κλάδων διακόσμησιν τῶν οἰκιῶν. Τὸ μαγειρεῖον καὶ τὸ ἐστιατόριον εἶνε τὰ κατὰ προτίμησιν διακοσμούμενα ἐκ τῶν λοιπῶν τμημάτων τῆς οἰκίας διὰ τῆς ὕψους καὶ τοῦ ἰσοῦ, οἱ κλῶνες τῶν ὁποίων χρησιμοποιοῦνται πρὸ πάντων πρὸς τὴν ἐν λόγῳ συνήθειαν. Ἡ συνήθεια τῆς ἀναρτήσεως τοῦ ἰσοῦ ἐκληροδοτήθη πιθανώτατα εἰς τοὺς νεωτέρους Ἀγγλοὺς ὑπὸ τῶν προγόνων ἐκ τῶν Σαξόνων, οἵτινες πάλιν τὴν παρέλαβον ἀπὸ τῶν ἀρχαίων Βρεταννῶν· εἶνε γνωστὴ ἡ πρὸς τὸ παρασίτον φυτὸν εὐλάβεια τῶν κελτικῶν φυλῶν.

Ὁ ἰξὸς ἀναρτῶμενος συνήθως ἀπὸ τῆς ὀροφῆς παρέχει εἰς τοὺς ἄλλους τὸ εὐάρεστον δικαίωμα νὰ περιπτύχθωσιν ὅποιονδῆποτε ἡ τύχη ἤθελεν ὀδηγήσῃ ὑποκάτω τῶν ἱερῶν κλάδων του. Λέγεται ὅτι τὸ ἀρχαῖόν τοῦτο ἔθιμον ἀπο-

λαύει πολλῆς εὐνοίας παρὰ τῷ ὠραίῳ φύλῳ. Εἰς πόσων τὰ τρυφερά αἰσθήματα παρέχει ἀφορμὴν ἐκρήξεως, καὶ πόσαι κόραι καταδικασμέναι εἰς τὴν διὰ βίου παρθενίαν εὐρίσκουσι τρόπον δι' ἄκρων καὶ τῶν χειλέων νὰ γευθῶσι τοῦ ἀπηγορευμένου καρποῦ!

Ἡ παρασκευὴ τῆς *πλουμπουτίγκας* τελεῖται κατὰ τὴν νύκτα τῶν Χριστουγέννων τῇ συναγωγῇ διαφόρων ἀρτυμάτων, οἷον βοείου πάχους, τριμμάτων ἄρτου, κανέλας, ἀλεύρου, γαρυφάλων, φλοιῶν πορτοκαλλίου, κορινθιακῆς σταφίδος. Ἐν τῷ ἐστιατορίῳ πρὸ τῆς συνηθροισμένης οικογενείας ἡ οἰκοδέσποινα ἀναδέχεται τὴν λεπτὴν φροντίδα νὰ χύσῃ ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ γλυκίσματος τὴν ἀναγκαιοῦσαν δόσιν *κοριὰκ*, ἢ, κατὰ τοὺς Ἀγγλοὺς, νὰ *μεθῇ* τὴν πλουμπουτίγκαν. Μεθ' ὁ ἕκαστος, προφέρων τὴν ἀρμόζουσαν εὐχὴν, λαμβάνει, με τὴν σειράν του, τὴν ἀνήκουσαν μερίδα.

Ἀπὸ τῶν γάμων τῆς βασιλείσης Βικτωρίας μετὰ τοῦ πρίγκιπος Ἀλβέρτου εἰσῆλθῃ εἰς τὰ ἀγγλικά ἦθη ἡ γερμανικὴ συνήθεια τοῦ δένδρου τῶν Χριστουγέννων. Ἐντὸς τῶν ἀχανῶν αἰθουσῶν τοῦ ἀνακτόρου Οὐϊνδσωρ οἱ πολυάριθμοι ἑγγονοὶ τῆς Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος ἐξακολουθοῦσι κατ' ἔτος συνωθούμενοι περὶ τὸ δένδρον, οὐτινος τὰ ἀνεξάντλητα πλούτη ἀποσπῶσι χαρμολύπην καὶ ἐκ τοῦ μικροῦ ἐκείνου κόσμου, καθ' ἃς στιγμὰς πρὸ τῆς θύρας τοῦ ἀνακτόρου οἱ πτωχοὶ καταβροχθίζουσι τὸ ἀνῆκον μέρος ἐκ ψητοῦ βοός, ὅστις προσφέρεται εἰς αὐτοὺς, βασιλικῇ διαταγῇ.

Ἡ παννυχὶς τῶν Χριστουγέννων λαμβάνει τέλος μετὰ διάφορα παιγνίδια, τῶν ὁποίων ὁ ἀρχικὸς χαρακτὴρ τηρεῖται ἀναλλοίωτος ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν. Τὰ μᾶλλον ἐν χρήσει εἶνε τὰ παιγνίδια τὰ καλούμενα τοῦ Snadragon καὶ τοῦ Flapdragon. Τὸ πρῶτον σύνθηες παρὰ τῇ ἀνωτέρᾳ κοινωνίᾳ συνίσταται εἰς τὴν διὰ τῆς χειρὸς ἐξαγωγήν ἀπὸ τοῦ βάθους κυπέλλου, πλήρους ἀναμμένου οἶνοπνεύματος, σταφίδων ἐρριμένων ἐν αὐτῷ. Τὸ δεύτερον, τέρπον συνήθως τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ, εἶνε πολὺ δυσκολώτερον· οἱ ὑποβαλλόμενοι εἰς αὐτὸ ὑποχρεοῦνται νὰ πῶσι ζυθὸν ἀπὸ κρουνοῦ, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ἐτέθη ἀναμμένη λαμπάς.

Β'.

Ἐν Σουηδίᾳ.

Αἱ ἀρχαῖαι συνήθειαι ἐξαλείφονται αὐτόθι ὁσημέραι. Διὰ νὰ μάθῃ τις πῶς ἐωρτάζοντο ἄλλοτε τὰ Χριστούγεννα, ἀνάγκη νὰ ἀποταθῇ εἰς τοὺς γεροντοτέρους. Καὶ ἰδοὺ τί μακθάνει:

Τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων, πρὸς τὴν δευτέραν μετὰ μεσημβρινὴν ὥραν, ἐθερμαίνεται ὁ λουτρὼν. Πάντες οἱ ἀπαρτιζόντες τὴν οικογέ-

νειαν, κύριοι καὶ ὑπηρεταί, ἐλούοντο ὅπως παρὰ σκευασθῶσι διὰ τὴν μεγάλην ἐορτήν. Οἱ ἄνδρες εἰσέρχοντο πρῶτοι εἰς τὸ λουτρόν, εἶδος τουρκικοῦ *χαμάμ*. Γυμνούμενοι ἐντελῶς ἐξέθετον τὰ ἐνδύματά των εἰς τὸν ψυχρὸν ἀέρα, εἶτα δὲ εἰσερχόμενοι ἐν τῷ λουτρῶνι, ἐκάθηντο ἐπὶ ἑδρας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον θερμῆς, ἐνῶ οἱ ὑπηρεταί ἐξεκένουν ἐπὶ τῆς πεπυρακτωμένης ἐκείνης καμίνου ὑδρίας πλήρεις παγεροῦ ὕδατος.

Ἐν μιᾷ στιγμῇ ἡ αἰθουσα τοῦ λουτροῦ ἐπληροῦτο πυκνῶν, καυστικῶν, καὶ πνιγερῶν ἀτμῶν, ὥστε καὶ λιθὸς πνοή ἂν ἠδύνατο τότε νὰ εἰσχωρήσῃ ἕως ἐκεῖ θὰ ἐφαίνετο ὡς δροσοδόλος αὐρα μετὰ καυστικὴν ἡμέραν Ἰουλίου. Ἐν τούτῳ οἱ λουόμενοι ἐξηπλωμένοι ἐπὶ τῶν ἐδρῶν των ἀνέμενον ἡρέμα τὴν ἐφίδρωσιν. Καὶ μόλις ἠσθάνοντο αὐτὴν, ἐλάμβανον ἀνὰ χεῖρας κλάδους σπημίδας τηροῦντας τὰ φύλλα των καὶ βεβρεγμένους ἐντὸς θερμοῦ ὕδατος. Καὶ ἐπὶ ὧραν ἐνησχολοῦντο εἰς τὸ νὰ μασιτίζωσιν ἑαυτοὺς ἀδιακόπως, μέχρις οὗ τὸ δέρμα των ἐλάμβανε τὸ χρῶμα τοῦ ψημμένου ἀστακοῦ.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀσκήσεως ταύτης, ἐκάθηντο πάλιν ὑπομονητικώτατα. Τότε προσερχόμενοι οἱ θεράποντες τοὺς ἐπλυναν, τοὺς ἔτριβαν μὲν τὰς τραχείας χεῖρας των καὶ εἰς ἐπίμετρον ἔχυνον κατὰ τῶν κεφαλῶν των ἀξιδόλογον ποσότητα θερμοῦ ὕδατος. Οἱ λουόμενοι μετὰ ταῦτα περιεβάλλοντο τὰ εἰς τὴν ψυχρὰν ἀτμοσφαῖραν ἐκτεθειμένα ἐνδύματά των καὶ συνεσπειροῦντο ὑπὸ τὰ ἐφαπλώματα τῆς κλίνης των, ἢ, διὰ νὰ προλάβωσι δευτέραν ἐφίδρωσιν, ἐκένουν πλείστα ποτήρια ζύθου μετὰ μέλιτος καὶ γλυκανίσου τρίβοντες ἐν αὐτῷ καὶ τεμάχια τοῦ ἄρτου τῶν χριστουγέννων.

Μετὰ τοὺς ἄνδρας ἠκολούθουν αἱ γυναῖκες, λουόμεναι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Πολλοὶ ὦρα διέρρεον φυσικῶ τῷ λόγῳ, μέχρι τοῦ τέρατος τῶν προπαρσκευῶν τούτων. Ἡ νύξ ἦτο βαθεῖα, ὅτε οἱ λουσθέντες καὶ αἱ λουσθεῖσαι συνηντῶντο ἐν τῇ κοινῇ αἰθούσῃ, ὅπου μέγα καὶ λαμπρὸν πῦρ ἀνέμενον αὐτοὺς. Προσηύχοντο, μεθ' ὃ παρεκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν, ἐορτασίμως καὶ ἀφθόνως παρεσκευασμένην, τῆς ὁποίας τὰ ἐπισημότερα ἐδέσματα, μεταξὺ ἄλλων, ἀπετέλουν ἡ χριστουγεννιατικὴ σοῦπα, θρεπτικὴ, ἀλλὰ δύσπεπτος, ὁ κεκανονισμένος πολτός, ὁ ἐπιπεπασμένος διὰ ζαχαρώς καὶ γλυκανίσου, τὸ ἀπαράιτητον ψητόν, καὶ αἱ χοιριναὶ κοτολέται. Μετὰ τῶν αὐτῶν φροντίδων παρεσκευάζετο καὶ ἡ τράπεζα τῶν ὑπηρετῶν. Ἐγειρόμενοι τῆς τραπέζης ἔψαλλον μικρὸν τινα ὕμνον «Δόξα σοι, Ἰησοῦ Χριστέ» καὶ ἀπήγγελλον τὴν ἐσπερινὴν προσευχήν. Πάραυτα τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ φῶτα ἐσβύνοντο ἐκτὸς τοῦ λάμποντος ἐν τῷ κοιτῶνι τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς· ἀλλὰ διὰ τὸ φόβον τῆς

πυρκαϊᾶς ἀπέθετον τὴν προνομιοῦχον λυχνίαν ἐπὶ τοῦ θαπέδου ἐντὸς μεγάλης χαλκίνης χύτρας. Καὶ μέχρι τοῦ μεσονυκτίου ἀπηγορεύετο τὸ *ξεφτύλισμα* τοῦ λύχνου, διότι, κατὰ παλαιὰν παράδοσιν, ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν καθ' ἣν εἶχε γεννηθῇ ὁ Χριστός, ἡ φλόξ διγρεῖτο εἰς δύο, ἤρκει νὰ τὴν ἄφιναν καίουσαν χωρὶς νὰ τὴν ἐγίςωσι. Καὶ πλείστοι περιέργοι ἠγρύπνουν διὰ νὰ ἴδωσι τὸ θαῦμα.

Γ'.

Ἐν Ἰσπανίᾳ.

Ἐν Ἰσπανίᾳ ἡ πανήγυρις τῶν Χριστουγέννων διατηρεῖ ὅλως ἀρχαίαν φυσιογνωμίαν.

Εἰς πάντα οἶκον, ἀπὸ τοῦ εὐγενεστέρου μέχρι τοῦ ταπεινότερου δίδουσιν ὡς δῶρον το Agninaldo — ἡ λέξις εἶνε κελτικὴ — ἥτοι κάνιστρον περιέχον ἀναμῖξ καρπούς, γλυκίσματα, σοκολάταν, λουκάνικα, καὶ ἄλλα ἐδωδῖμα ἀντικείμενα.

Ὅμοίως εἰς πάντα οἶκον ἐξάγουσι τοὺς Estrechos, ὡς ἂν ἐλέγομεν τοὺς κλήρους. Θέτουσιν ἐντὸς σκεύους τὰ ὀνόματα τῶν παράντων νέων κυρίων, καὶ ἐν ἐτέρῳ τὰ ὀνόματα τῶν δεσποινίδων. Ἐν τρίτῳ ἀγγεῖῳ θέτουσι δελτία ἀναγράφοντα τὰ διάφορα δῶρα, καὶ ἐν ἄλλῳ ἀγγεῖῳ θέτουσι τετραστικὰ δηλοῦντα τὴν μοῖραν ἐκείνων τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα θὰ συνδεθῶσι δι' ἐφημέρου δεσμοῦ. Ἐκαστος κύριος ἐξάγει ἐκ τῆς κληρωτῆδος τὰ ὀνόματα τῶν νέων καὶ τῆς νέας, καὶ καθεξῆς τὸ δῶρον, ὅπερ ὀφείλει νὰ προσφέρῃ ἐντὸς ὀκταημέρου εἰς τὸ παροδικὸν ζεῦγος.

Δ'.

Ἐν Ῥώμῃ.

— Καλὴ γιορτὴ! — Εὐχριστῶ!

Τοιαῦτα εὐχὰ ἀνταλλάσσονται ἐν Ῥώμῃ κατὰ τὴν 24 Δεκεμβρίου.

Ἀπὸ τῆς Μεσημβρίας πύει πᾶσα ἐργασία. Ἐν τοῖς νοῦς προπαρσκευάζονται διὰ τὴν νυκτερινὴν ἀκολουθίαν, καὶ ἐν ταῖς οἰκίαις ἐτοιμάζεται τὸ ἐορτάσιμον γεῦμα τῶν Χριστουγέννων, ἐν ᾧ ἀφθονοῦσιν οἱ ἰχθῆς. Τὰ πλακουντοποιεῖα καὶ τὰ ζαχαροπλαστικὰ στίλβουσιν ἐκ τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς ἀφθονίας τῶν προϊόντων αὐτῶν. Καὶ ὁ πτωχότερος ἐργάτης θὰ προμηθευθῇ ἐξ αὐτῶν κατὰ τι. Οἱ ὀσποῶλαι καὶ οἱ ζαχαροπλάσται συγκομίζουσιν ἀφθονα κέρδη.

Ἀπὸ τῆς ὀγδόης ἐσπερινῆς ὥρας ἐκτίθεται ἐν τῷ ναῷ τῆς Παναγίας ἡ ἱερὰ κοιτίς τοῦ Σωτῆρος la Santissima culla, ἐν ἑκ τῶν πολυτιμῶν λευφάνων τῆς Ῥώμης, καὶ περὶ ἐνάτην ἡ κόσμος συρρεῖ ἀθρόος εἰς τὰς περιφώτους ἐκκλησίας, ἐν αἷς αἱ ἀκολουθίαι παρκατείνονται μέχρι τοῦ μεσονυκτίου.

Ἡ ἀνατολὴ τῆς μεγάλης ἡμέρας τῶν Χρι-

στοιγένων χαιρετίζεται διὰ κανονιοβολισμῶν. Τὰ λάβαρα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Πάπα κυματίζουν ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τοῦ Ἁγίου Ἀγγέλου. Καρδινάλιοι, ἐπίσκοποι, καὶ πάντες οἱ ἐν τέλει, οἱ πρὸς τὴν Ἁγίαν Ἐδραν συνδεδεμένοι καὶ οἱ τοῦ διπλωματικοῦ σώματος διευθύνονται ἐντὸς ὀχημάτων τελετῆς εἰς τὸν Ἅγιον Πέτρον, ἀκολουθούμενοι ὑπὸ πλήθους λαοῦ, μεθ' οὗ ἀναμινγνύονται χιλιάδες ξένων.

Περὶ ὥραν ἐνάτην οἱ κώδωνες ἀναγγέλλουσι τὴν ἀφίξιν τοῦ Πάπα, ὅστις ἀπέρχεται εἰς τὸν ναὸν συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς ἀκολουθίας του, ἀπαστραπτούσης ἐκ τῆς μετάρξης, τοῦ βελούδου, τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν πολυτίμων λίθων. Ἡ πομπικὴ ἀκολουθία σταματᾷ πρὸς στιγμὴν πρὸ τοῦ παρεκκλησίου τῆς Ἀγίας θυσίας, μεθ' ὃ ἐπαναλαμβάνει τὴν πορείαν της πρὸς τὸν κύριον βωμόν, καὶ ἄρχεται ἡ ἱερουργία.

Τὴν μεσημβρίαν ὁ Πάπας ἐπανακάμπει εἰς τὰ δώματα αὐτοῦ, οἱ καρδινάλιοι ἐπιστρέφουσιν εἰς τὰ οἰκήματά των, καὶ ὁ ὄχλος διασκορπίζεται, καὶ ἐν ἐκάστη οἰκίᾳ ἡ τράπεζα ἐκ νέου μεγαλοπρεπῶς ἐσκευασμένη ἀναμένει τὴν οἰκογένειαν.

Ε'.

Ἐν Νορβηγίᾳ

Τὸ κυριαρχοῦν αἶσθημα κατὰ τὴν προσέγγισιν τῆς μεγάλης ἐορτῆς εἶνε τὸ τῆς προθύμου καὶ πατριαρχικῆς φιλοξενίας. Οἱ ἔχοντες δίδουσιν εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας, ὅπως ἅπαντες ἀνεξαιρέτως μετάρχωσι τῆς γενικῆς χαρᾶς. Τὰ Χριστογεννα ἐν Νορβηγίᾳ εἶνε πλέον ἢ οἰκογενειακὴ ἐορτὴ, εἶνε ἐορτὴ ὁλοκληρίου τοῦ ἔθνους. Ἡ μέριμνα τῶν Νορβηγῶν ἐκτείνεται καὶ μετὰ τῶν ζώων κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.

Πρὸς τροφήν τῶν πτηνῶν ἀναρτῶσι σπόρους ὅπουδήποτε νομίζουσι καταλληλὸν τὴν θέσιν. Ἄλλοτε παρουσιάζον εἰς τὰς ἀγελάδας τὴν τροφήν των λέγοντες: — Νὰ κοιμᾶσαι καλὰ καὶ νὰ δουλεύῃς καλὰ!

Μετὰ τὰς ἐξαιρετικὰς φροντίδας αἵτινες ἐλάμβανοντο κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην περὶ ἐκλεκτῆς καὶ ἀφθόνου τροφῆς τῶν ζώων, ἤρχετο καὶ ἡ σειρὰ τῶν ἀνθρώπων. Αἱ γυναῖκες ἡτοιμάζον ἐν τῇ οἰκίᾳ τὸν πολτόν. Οἱ ἄνδρες, πατὴρ καὶ τέκνα ἐπέστρεφον εἰς τὴν οἰκίαν, ἀπέθετον τὰ ὅπλα των, ἅτινα πλειστάκις εἶχον ἐκκενώσει διὰ νὰ τρομάξωσι τὰ στοιχεῖα, τὰς μαγίσσας, καὶ πάντα τὰ κακοποιὰ πνεύματα, καὶ ἤρχιζαν σιωπηλῶς τὸ γεῦμα. Κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ ἀπηγορεύετο τὸ πτάρνισμα, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἦτο κακὸς οἰωνός· τὸ πτάρνισμα τοῦ πρεσβυτέρου τὴν ἡλικίαν προεσήμαινε τὸν ἐντὸς τοῦ ἔτους θάνατον τοῦ νεωτέρου, ἐκτὸς ἂν ἐπρο-

λάμβανε νὰ κραυγᾷ ταχέως εἰς τῶν συνδαιτημόνων: «Θεὸς φυλάχῃ!»

Τὴν ἐσπέραν πρὸ τοῦ κατακλιθῶσιν, ἡ οἰκοδέσποινα ἔρριπτεν ἄλας ἐπὶ τῆς τέφρας τῆς ἐστίας. Καὶ τὴν ἐπαύριον πάντες συνηθορίζοντο, ὄρθρου βαθέος, εἰς τὸν σταῦλον, ἐνθα ἐδαψίλευον εὐχὰς εἰς τὰ ζῶα, ἐνῷ αἱ γυναῖκες διένεμον εἰς αὐτὰ τὴν τροφήν. Μεθ' ὃ ὁ πατὴρ ἐξῆγε ξιφίδιον καὶ κατέφερε δι' αὐτοῦ σταυροειδὲς κτύπημα ἐπὶ τῆς ράχews ἐκάστου τῶν κτηνῶν. Πάντα ταῦτα ἐτελοῦντο σοβαρότατα, μετὰ πολλῆς ἐπισημότητος καὶ ἐν ἄκρᾳ σιωπῇ, καθ' ὅτι τοιοῦτοτρόπως ἐξησφαλίζετο ἡ εὐεξία τῶν κτηνῶν διαρκούντος τοῦ ἔτους.

Περὶ τὸν νὰ προθέσωμεν ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν πᾶσα οἰκογένεια, πτωχὴ ἢ πλουσία συνάγεται περὶ τὸ δένδρον τῶν Χριστογεννῶν, κατάφυτον, χρυσοποικιλτον, καὶ πλήρες δώρων καὶ γλυκισμάτων. Τὸ δένδρον κατέχει σήμερον τὴν πρώτην θέσιν ἐν ταῖς ἀπολαύσεσι τῆς παιδικῆς ἡλικίας παρὰ τὰ χαρίσματα ἅτινα φέρει ἡ πρώτη τοῦ ἔτους.

ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗΝ

«ΑΡΗΝ»

(Ὑπὸ Camille Flammarion)

Ὑπὸ φυσικὴν ἔποψιν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ Ἀστρονομία ἔκαμε τοιαύτας κολοσσιαίας προόδους, ὁποίας πρὸ 25 ἐτῶν μόλις ἠδύνατό τις νὰ ὀνειρευθῇ. Ἰδίως ἐγένοντο ἀνακαλύψεις ἐπὶ τοῦ πλανήτου Ἀρεως, ὅστις ἂν καὶ διατελῇ ἡμῖν ἐντελῶς ἄγνωστος ὑπὸ πολλὰς ἐσώψεις, ἔχει μεγάλην ὁμοιότητα μετὰ τῆς ἡμετέρας σφαίρας. Τὸ ἔτος εἰς τὸν πλανήτην «Ἀρην» ἔχει 668 ἡμέρας· αἱ ὥραι τοῦ ἔτους εἶνε κεχωρισμέναι ἀλλήλων ὥς καὶ αἱ ἡμέτεραι, πλὴν ἡ διάρκεια αὐτῶν εἶνε διπλασία τῶν τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, δηλαδή τὸ ἔαρ ἔχει 191 ἡμέρας, τὸ θέρος 181, τὸ φθινόπωρον 149 καὶ ὁ χειμὼν 147.

Ἡ κατάστασις τῆς ἀτμοσφαίρας εἶνε ὁμοία πρὸς τὴν ἀτμοσφαιρικὴν κατάστασιν τῆς γῆς.

Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ Ἀρεως παρουσιάζει τὴν μᾶλλον ἀξιοπεριεργὸν εἰκόνα, ἣν ἡμεῖς οἱ κάτοικοι τῆς γῆς μόλις δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν· διακρίνονται ἐπ' αὐτοῦ διάφοροι ἥπειροι, θάλασσα μετὰ παραλίων, νῆσοι, χερσόνησοι, πορθμοί, ἀκρωτήρια, λιμένες καὶ ἐν γένει παρατηρεῖται ἐν αὐτῷ τὸ αὐτὸ ἐξωτερικὸν σχῆμα μετὰ τῆς γῆς.

Ἡ ὥψις τῆς ἐπιφανείας τοῦ πλανήτου τούτου παρουσιάζει ἀναντιρρήτως ἀσυνήθες τι, ὅσῳ δὲ μᾶλλον ἀσχολεῖται τις περὶ τούτου τοσοῦτον αὐξάνει ὁ θαυμασμός ὃν αἰσθάνεται ἐρευνῶν καὶ